

TALLINNA VENE KEELE KOOLI ÕPPEKAVA

ÜLDSÄTTED

- Käesolev õppekava on dokument, mille alusel toimub õppetöö ja milles arvestatakse kooli huviala omapära.
- Õppekava määrab kindlaks õppe eesmärged, õppeaja kestust, õppekorraldust, õpingute alustamise tingimusi, õppeetappide ja kooli lõpetamise nõudeid, õppeainete loendit ja mahtu ning ainekavasid.
- Õppekava alusel püütakse võimaldada venekeelsetest peredest pärit lastele, kes käivad eesti koolis või keelekümbluse klassis saada täiendavaid teadmisi vene kultuurist, kirjandusest ja keelest ning tõsta huvi oma kultuuri vastu.
- Õppekava rakendamisel arvestatakse õppuri individuaalseid iseärasusi.

I. ÕPPE EESMÄRGID

Õppe eesmärkideks on:

- säilitada vene rahvusest lapsel kultuuriline ja keeleline identiteet eestikeelses keskkonnas;
- võimaldada vene kultuuri käsitus rahvusliku nähtuse ning maailma kultuurina, kõlbeliste väärtuste ning traditsioonide säilitamise ning edasiandmise vahendina;
- anda õppurile ettekujutus vene kirjanduskeele normidest (ortoepilistest, leksikaalsetest, grammatilistest) ning kõneetiketi reeglitest;
- õpetada õppureid valima adekvaatseid kõnevahendeid kommunikatiivsete ülesannete lahendamiseks vene keeles;
- õppurite poolt vajaliku üldise kõnelise arengu saavutamine, häälega ja endamisi lugemise tehnika omandamine, elementaarsete interpreteerimis- ning analüüsivõtete kasutamine ilukirjanduslike ning populaarteaduslike tekstide lugemisel vene keeles;
- õpetada teadlikult mõistma ning hindama erinevate venekeelsete tekstide spetsiifikat / eripära, osaleda nende arutlemisel, anda tegelaste käitumisele/tegudele kõlbeline hinnang ning põhjendada seda;
- õpetada iseseisvalt valima huvipakkuvat venekeelset kirjandust, kasutama erinevaid teatmeteoseid täiendava informatsiooni saamiseks ning selle mõistmiseks.

II. ÕPPEAJA KESTUS JA ÕPPEKORRALDUS

- Üldine õppeaeg õppeprogrammi järgi on 9 aastat.
- Õppeaeg jaguneb kolmeks astmeks. Üks aste kestab 3 aastat.
- Õppe korraldamise aluseks on õppeaasta.
- Õppeaasta algab septembri teisel nädalal ja kestab järgmise kalendriaasta 31. maini.
- Õppeaasta koosneb õppeperioodist ja õppevaheajadest.

- Õppeperioodi arvestusühikud on õppeveerandid ja õppetunnid.
- Õppeveerandite vahel on järgmised õppevaheajad:
 - sügisvaheaeg;
 - jõuluvaheaeg;
 - kevadvaheaeg;
 - suvevaheaeg.
- Õppevaheajad koolis on haridus- ja teadusministri määrusega igaks õppeaastaks määratud
- üldhariduskooli õppeaasta koolivaheaegadega samal ajal.
- Õppetunni kestuseks koolis on 45 min.

III. ÕPPEAINETE VALIKU VÕIMALUSED JA TINGIMUSED

- Õpilased saavad valida rühma vastavalt ealisele tasemele ja keelelastele oskustele järgmiselt: põhikooli I kooliastme õpilastele; põhikooli II kooliastme õpilastele; põhikooli III kooliastme õpilastele.
- Igas astmes on kokku kolm ainet: vene keele alused, vene kirjanduse alused ja vene kultuuri alused. Õpilasel tuleb läbida kõik need kolm ainet. Tal ei ole võimalust valida kolme hulgast üks või kaks.

IV. ÕPINGUTE ALUSTAMISE TINGIMUSED

- Õppeprogrammi peamiseks sihtrühmaks on vene päritoluga õppurid, kes käivad eesti koolis või keelekümbelse klassis. Üldhariduskoolide nooremate klasside õppureid võetakse kooli vastu sisseastumistesti alusel, seejuures on vastuvõtmise tingimuseks asjaolu, et sisseastuja lahendab õigesti 50% sisseastumistesti ülesannetest.
- Kooli sisseastumiseks, esitab õppuri lapsevanem / eestkostja / seaduslik esindaja avalduse.
- Vastuvõetud õppuri vanema, hooldaja või seadusliku esindajaga sõlmib kool lepingu vastuvõetud õppuri koolis õppimise kohta.
- Õppurite nimekirja kinnitab kooli direktor käskkirjaga.
- Programmi I astmesse võetakse peamiselt üldhariduskoolide 1.-3. klassi õppureid. Programmi II astmesse võetakse peamiselt üldhariduskoolide 4.-6. klassi õppureid. Programmi III astmesse võetakse peamiselt üldhariduskoolide 7.-9. klassi õppureid.

V. ÕPPEETAPPIDE JA KOOLI LÕPETAMISE NÕUDED

- Huviala kursus loetakse õppeperioodi lõpus lõpetatuks tingimusel, et õppur on osalenud 60% kursuse õppetundidest.
- Programmi I astme lõpetamisel viiakse õppur üle II astmesse.
- Programmi I astme lõpetamisel väljastatakse õppurile tõend astme lõpetamise kohta.

- Programmi II astme lõpetamisel viiakse õppur üle III astmesse.
- Programmi II astme lõpetamisel väljastatakse õppurile tõend astme lõpetamise kohta.
- Programmi III astme lõpetajad sooritavad astme jooksul omandatud teadmisi kajastava arvestuse programmi III astmes õpitud teemadel. Huvikool loetakse lõpetatuks pärast huviala kolme kursuse (I aste, II aste, III aste) õppekava täitmist ja arvestuse sooritamist.
- Huvikooli lõpetamisel väljastatakse õppurile kooli lõputunnistus, milles kajastatakse õpingute periood ja läbitud õppeainete loend.

VI. HINDAMINE

- Hindamine on julgustav ja motiveeriv ning selle põhieesmärkideks on:
 - toetada õppuri arengut tema õpingutes,
 - motiveerida õppurit sihikindlamalt õppima,
 - julgustada õppurit tema võimeid ja andeid valitud huvialal jätkuvalt arendama,
 - suurendada õppuri eneseusku ja suunata adekvaatse enesehinnangu kujunemist,
 - anda õppurile ja lapsevanemale teavet muutuste kohta tema arengus ja õpiedukuses,
 - määratleda õppuri individuaalsed õpitulemused.
- Hindamine põhineb erinevatel tagasiside vormidel ja enesehindamise suunamisel. Hindamise vormideks on:
 - sõnaline (analüüs / hinnang), mille käigus analüüsitakse õppuri teadmisi, oskusi, väärtushinnanguid ja käitumist, antakse tagasisidet tulemustest, vajakajäämistest ning võrreldakse tema arengut varasemate saavutustega;
 - õppeainete jooksvad kontrolltestid;
 - koolisisene arvestuslik hindamine ehk arvestus.
- Õpetaja informeerib õppureid hindamisviisidest ning sellest, mida ja millal hinnatakse.

VII. ÕPPEAINETE LOEND

õppeained	õppeaine maht tundides
<i>I astme õppeained (3 aastat):</i>	
vene keele alused	198
vene kirjanduse alused	90
vene kultuuri alused	90
kokku	378
<i>II astme õppeained (3 aastat):</i>	

vene keele alused	198
vene kirjanduse alused	90
vene kultuuri alused	90
kokku	378
III astme õppeained (3 aastat):	
vene keele alused	198
vene kirjanduse alused	90
vene kultuuri alused	90
kokku	378
<i>kokku</i>	<i>1134</i>

ÕPPEKAVA - VENE KEELE, KIRJANDUSE JA KULTUURI ALUSED

Esimene aste.

Aine maht: 378 tundi

Sihtgrupp: kursus on mõeldud vene päritoluga õppuritele, kes käivad eesti koolides või õppurid keelekümbelse klassidest (soovitav 1.-3.klass)

Õppetöö korraldus: 4 akadeemilist tundi 1 kord nädalas

Õppetöö kestus: 3 õppeaastat

Hindamine: kontrolltestid

Lõpetamise tingimused: kursus loetakse õppeperioodi lõpus lõpetatuks tingimusel, et õppur on osalenud 60% kursuse õppetundidest.

Põhilised eesmärgid:

- tutvustada õppureid suulise rahvaloominguga. Selle kaudu pöörata õppurite tähelepanu vaimsetele
- väärtustele ning vene kultuuri tunnusjoontele. Selgitada õppuritele, et vene pärimustes jäävad rumalus,
- ahnus ning upsakus alati kaotajateks, kuid tarkus, südamlikkus, headus ning õilsus võidavad alati;
- tutvustada õppureid vene rahvusliku käsitööga, näidata vene käsitöömeistrite töid. Äratada huvi vene
- rahvusliku käsitöö vastu ja tekitada soovi ise oma jõudu selles valdkonnas proovida;
- tutvustada õppureid vene kirjanike ja luuletajate loominguga;
- õpetada mõtestatud lugemist, loetu põhjal vastata küsimustele, ümberjutustada teksti;

- õpetada vene tähestiku ja tähtede kirjatehnikat, ümberkirjutada teksti trükitähtedega;
- anda põhiteadmisi vene ortograafias;
- seletada lahti sõnade elemendid, morfeemide analüüs;
- õpetada sõnastiku kasutamist.

õppeained	õppeaine maht tundides
<i>I õppeaasta:</i>	
vene keele alused	66
vene kirjanduse alused	30
vene kultuuri alused	30
kokku	126
<i>II õppeaasta:</i>	
vene keele alused	66
vene kirjanduse alused	30
vene kultuuri alused	30
kokku	126
<i>III õppeaasta:</i>	
vene keele alused	66
vene kirjanduse alused	30
vene kultuuri alused	30
kokku	126
<i>kokku</i>	378

I. ÕPPEAINE: VENE KEELE ALUSED. AINEKAVA (198 tundi):

1. Vene tähestiku tähed ja häälikud.

Täis- ja kaashäälikud, eripära, erinevus. Täishäälikud А, О, И, У, Ъ, Э. Paaris nõrgad, tugevad ja helitud kaashäälikud, nende eripära. Kaashäälikud Б – П, В – Ф, Г – К, Д – Т, Ж – Ш, З – С. Paarita kaashäälikud Л, М, Н, Р. Paarita kaashäälikud Х, Ц, Ч, Щ. Täht Ы, selle eripära. Täishäälikud Е, Ё, Ю, Я ja häälikud, mida need saavad tähendada (kaksik roll). Tähed Ъ ja Ь.

Tähestik, tähestiku õppimine.

2. Suur täht nimisõnades.

3. Lause.

4. Silbid, sõna jagamine silpidesse. Sõna poolitamise reeglid.

5. Silpide õigekiri. ЖИ – ШИ, ЧА – ЩА, ЧУ – ЩУ, ЧК - ЧН

6. Rõhk. Rõhuta täishäälikud sõnatüves, rõhuta täishäälikute kontroll rõhu abil, nende õigekiri. Rõhuta täishäälikud, mida ei saa kontrollida. Ortograafiline sõnastik. Hääldamatu kaashäälikud.

7. Kahesed kaashäälikud.

8. Sõna koosseis. Tüvi - peamine sõna osa. Kaashäälikute vaheldumine sõna tüves. Eesliited. Järelliited. Sõna põhiosa ja lõpp. Sõna analüüs morfeemide järgi. Eessõna ja eesliidete vahe.

9. Õigekiri. Ъ ja Ь. Ь kaashääliku pehmendamiseks. Paaris kaashäälikute õigekiri sõna lõpus, sõna keskkohas.

10. Leksika ja fraseoloogia. Sõna ja selle tähendus. Ühe ja mitmetähenduslikud sõnad, otsene ja kaudne sõna tähendus. Sünonüümid, antonüümid, homonüümid. Sõnastikud ja nende kasutamine (seletus-, sünonüümi -, antonüümisõnastikud). Püsisõnaühendid. Keel ja kõne. Sõna, lause, tekst.

11. Morfoloogia. Nimisõna (elus ja eluta, pärisnimed ja kohanimed, nimisõnade sugu, ainsus ja mitmus). Omadussõna; ainsus, mitmus; mees-, nais-, kesksugu. Asesõna. Tegusõna: pöörded, tegevusnimi; ainsus, mitmus; olevik, minevik.

II. ÕPPEAINE: VENE KIRJANDUSE ALUSED. AINEKAVA (90 tundi):

1. Kirjanduslikud muinasjutud. Rahva- ja kirjanduse muinasjutud, nende eripära. Rahvamuinasjutt “Kuldne kalake”. A. Puškin. “Muinasjutt kuldkalakesest”.

2. Vene klassika. A. Puškin. Talveõhtu. V. Ţukovski. Lõokene. I. Krõlov. Valmid. „Rohutirts ja sipelgas“ jms. M. Lermontov. Sügis. E. Baratõnski. Kevad, kevad, nii puhas õhk ... F. Tjutšev. Lehis.

3. Jutustused. L. Tolstoi. Tamm ja pähkel. Filipok. Lõvi ja koerake. Tulekahju koerad. A. Kuprin. Kuldnokad. M. Prišvin. Linnud ja lehed. Viimased seemned. I. Sokolov-Mikitov. Vene Mets. Kuidas kes talvitseb. V. Bianki. Kohanes. Siil-päästja. V. Baņenov. Metsa kirurg. M. Zoštšenko. Kõige tähtsam. Kuusk. Rumal lugu. B. Žitkov. Kodutu kass. A. Tšehhov. Vanka.

4. Talv on käes.

5. I. Sokolov-Mikitov. Talv metsas. S. Jessenin. Kask. N. Rubtsov. Varblane. N. Nossov. Mäe peal. Tallinna vene keele kooli õppekava 9

6. Aastaajad. V. Dal. Aasta Vana taat. M. Malikov. Aastaajad.

7. Õppida on alati kasulik. F. Krivin. Miks At saab laulda, aga Beed mitte. V. Hmelnitski. Jutud tähtedest. E. Moškovskaja. Jutt pehmendus ja kõvendus märkidest. S. Maršak. Kirjavahemärgid. N. Nossov. Kuidas Neznaika oli kunstnik. S. Maršak. Kass ja loodrid.

8. Kaasaegsed vene kirjanikud ja poeedid. K. Tšukovski. Võileib. Õgard. D. Harms. Ivan Ivanovitš Samovar. Ivan Toropõškin. S.Mihhalkov. Jäide. Saša puder. A. Barto. Sõitsid ära. Lahusolek. N. Nossov. Elav kaabu.

III. ÕPPEAINE: VENE KULTUURI ALUSED. AINEKAVA (90 tundi):

VENE RAHVAPÄRIMUS.

1. Muinasjutt. Fantastilise iseloomuga jutustava kirjanduse iidne rahvuslik žanr, millel on kõlbeline või meelelahutuslik eesmärk. Muinasjutt õpetab – “olema aus sõpradega ning mehine vaenlastega. Vihkama valet ning armastama tõde, mitte mäletama kurjust, kuid mitte unustama headust, mitte rääkima halba puudujast, küsima nõu targemalt, järgima vanu õpetusi, seadusi, õppima kunsti, keeli”. Olmemuinasjutud. Muinasjutud loomadest. Võlumuinasjutud. Positiivsed ja negatiivsed kangelased. Nende iseloomustused. Iga muinasjutu analüüs. “Muinasjutt – on vale, selles toodud vihje – on õppetund tublidele poistele”.

2. Böliina. Lugulaul kangelastegudest. Vene rahvuslikud lugulaulud. Soovitatav luua pilt antud žanri abil: Venemaal kogunesid kõik pikkadel talveõhtutel või halva ilma korral ühte kohta kokku. Kooti võrke, parandati kalapüügivahendeid, valmistati erinevaid kodutarbeid, jutustaja rääkis aga lauldes kõigest, mida teadis. Böliinade kangelased: talupoeg Ilja Muromets - leskede, orbude, vaeste inimeste kaitsja. Vägilase peamised omadused: julgus, ausus, truudus, armastus Kodumaa vastu. Tark Dobrõnja Nikitiš. Pilkehimuline Aljoša Popovitš, kes «pole jõu poolest tugev, vaid tegudelt julge». Kündja Mikula Seljaninovitš. Vastased: Lohe Tugarin. Röövel Ööbik, Idolištše Poganoje – nende kujul näitas rahvas Venemaa vaenlasi.

3. Mõistatus. Suulise rahvaloomingu liik. Mõistatus ei nimeta eset otse ja kindlasti on mõistatusel lahendus. Rõhutada mõistatusi vene rahvamuinasjuttudest. Mõistatused on vormilt lühikesed ning kõitvad, sageli ka luulelises vormis. Mõistatuste erinevad liigid. Mõned mõistatused on üles ehitatud asendades ühte eset teisega. Mõistatus arendab lastel taibukust ning teadmishimu, huvi emakeele vastu, õpetab mõtlema, võrdlema esemeid ja ilminguid, õpetab maailma poeetiliselt nägema. Kusjuures ühe ja sama ilmingu kohta suure arvu mõistatuste olemasolu võimaldab anda eseme (ilmingu) igakülgse iseloomustuse. Tallinna vene keele kooli õppekava 7

4. Hällilaul. Lastefolkloor. Süžee on „tavaline“. “Vanasti lapsehoidjad, või nende puudumisel siis ema või vanaema, pannes last magama laulsid või, õigupoolest, lauldes jutustasid erinevaid jutukehi ning salme. Muidugi pole neis midagi teravmeelset ega poeetilist, need kajastasid lihtsat vanaaegset elu ning mingeid erilisi lauluga edasiantavaid mõisteid. Neis, nagu ka vene lauludes ja muinasjuttudes, kohtab kõige sagedamini vabu mõttetusi, seepärast ei saa seda nimetada ei kavalaks lihtsameelseks ega huumoriks”. Pole mõtet arutada hällilaulu mõtte üle, parem on

luua õhkkond. Hällilaulu põhifunktsiooniks on laste magama panemine. Vene kirjandusliku hällilaulu ajalugu kestab üle kahe sajandi – 1773.a avaldatakse A.Šiškovi „Hällilaul, mida laulab Anjuta oma nukku kiigutades“. Lermontovi “Kasakate hällilaul”. Võib kuulata hällilaule laste esitluses.

5. Vanasõnad. Poeetilised, laialdaselt kõnes kasutatavad, lühikesed, püsivad ja sageli kujundlikud mõtteterad. Süntaktiliselt lausetena vormistatud. Jaotada vanasõnad teemade kaupa. Soovitav, et õppurid otsiksid iseseisvalt vanu vene vanasõnu.

6. Kõnekäänud. Lühikesed, sageli kujundlikud väljendused, mis reeglina kajastuvad kõnes lause osana. Kõnekäände kasutatakse klassikalises vene kirjanduses. Soovitav, et õppurid meenutaksid, milliseid kõnekäände räägivad kõige sagedamini nende vanaemad ja vanaisad. Võib kasutada õppurite jaoks kaasaegset vene pärimust – vene animafilmi. Vene muinasjutu ekraniseerimine.

TARBEEKUNST.

1. Dõmkovo mänguasjad. Kõige tuntumad meistrid Venemaa savikäsitöös. Seletada, mis on ornament. Dõmkovo mänguasi eristub valgel taustal erksa ornamentaalse joonistuse poolest. Rangelt geomeetiline ornament kantakse peale mitmesuguste kompositsiooniliste skeemide põhjal: ruudud, triibud, ringid, täpid kantakse peale erinevates kooslustes. Mänguasja kaunistamise lõpetavad mustri peale kleebitud lehtkullast või kullakihist rombikesed. Anda ülesanne: mõelda välja ornament Dõmkovo mänguasjale. Dõmkovo mänguasja tekkimise ajalugu. Ennemuiste valmistasid Dõmkovo mänguasju naised ja lapsed.

2. Hohloma stiilis maalinguga kaunistamine. Vene tarbekunsti üks vanemaid liike. Geograafiline õiend. Selle sünnikoht – Nižegorodski krai, Hohloma kaubandusküla. Hohloma tekke ajalugu. Hohloma maalingu põhilised värvid – must, punane, kuldne. Kogu Hohloma maalingu mitmekesisuse võib jaotada kahte liiki: „pealmine” maaling, kus värviline ornament asub kullavärvilisel taustal. Ning „tausta” maaling, kus muster on kuldne, kuid taust must või punane. Hohloma meistrite lemmikornamentideks on: „rohi” - rohu stiliseeritud kujutamine; „lokike” - muinasjutuline kuldne lill keerdude - lokkidega; „leht” - muster maasika, sõstarde, pihlaka, tikri lehtedest ja marjadest. Anda ülesanne: joonistada Hohloma jaoks muster. Vaadelda, mille poolest erineb muster ornamendist. Alates 17.sajandist on Hohloma maaling ülemaailmselt tunnustatud. On teada põliseid Hohloma meistreid – vennad Krassilnikovid, Podogovid, Fjodor Bedin, Arhip Serov

3. Matrjoška – vene suveniir. Matrjoška ajalugu. Matrjoška sündis 19.sajandi 90-ndate aastate alguses. Alates 20.sajandist algas matrjoška tootmine Sergijev Possadis. Sergijev Possad – „mänguasjade kuningriigi pealinn”. „Jonnipunn” tekkis matrjoškast. „Jonnipunni” ajalugu. Esimene puidu-paberimassist jonnipunn oli välja mõeldud 1858.a. Tehnoloogia autor – meister Ivan Moškin.

4. Gželi keraamika – Gželi küla piirkonnas keraamikaettevõtete tooted. Gželi keraamika ajalugu. Kohalikud elanikud andsid põlvest põlve edasi juba 14. sajandist tuntud oskusi. Gželi

keraamika värvid. See keraamika erineb teisest keraamikast ümarate ruumikate vormide ning valgel taustal küpse sinise maalingu poolest. Taimne ornament. Süžeeline maaling erinevate stseenide näol rahva elust.

5. Tuula samovar – headuse ning koduse hubasuse sümbol. Tuula samovari leiutamise ajalugu. Samovari leiutasid 18.sajandi algul vene meistrid. Samovar on seadeldis keeduvee valmistamiseks – „ise keedab”. Geograafiline õiend. Tuula samovar ja Tuula linn.

6. Vologda pitsid – lumivalge ime. Venemaa kõige tuntumad pitsid. Vologda pitside valmistamise ajalugu. Vologda pitsid said Euroopas populaarseks 18. sajandi lõpus. Paljude riikide moedaamid unistasid just Vologda pitsidega kaunistatud riietest. Vologda – tootmise keskus. Pitsikunstniku töö. Möödunud sajandil hinnati pitsikunstniku tööd sarnaselt juveliiri tööga. Valmistamise tehnoloogia. Pitsi valmistamise algus on seotud pärisorjuslike töökodadega.

ÕPPEKAVA - VENE KEELE, KIRJANDUSE JA KULTUURI ALUSED

Teine aste.

Aine maht: 378 tundi

Sihtgrupp: kursus on mõeldud vene päritoluga õppuritele, kes käivad eesti koolides või õppurid keelekümbelse klassidest (soovitav 4.-6.klass)

Õppetöö korraldus: 4 akadeemilist tundi 1 kord nädalas

Õppetöö kestus: 3 õppeaastat

Hindamine: kontrolltestid

Lõpetamise tingimused: kursus loetakse õppeperioodi lõpus lõpetatuks tingimusel, et õppur on osalenud 60% kursuse õppetundidest.

Põhilised eesmärgid:

- äratada õppurites huvi ning austus vene traditsioonide vastu. Kui uskuda sõna ennast, siis *tradition*
- tähendab vene keelses tõlkes “edasi andmist”. Sõnas on rõhuasetus edasiandmise hetkel: üks annab edasi,
- teine võtab vastu. Kui traditsioonide edasiandmine on tõepoolest toimunud, siis on veel vaja osata selgitada, mis on traditsioonides oluline, mis vähem oluline.
- pöörata laste tähelepanu vene ehituskunsti kujunemisele. Saada teada pühakoja sisustusest ning seal
- käitumistavadest. Tutvuda Venemaa kultuuripärandi ning peamiste muuseumidega. Venemaal viibinud
- helilooja Berlioz kirjutas sellest, kuidas ta nägi kirikut Kolomenski külas: «Minus võpatas kõik. See oli saladuslik vaikus. Lõpetatud vormide ilu harmoonia. Ma nägin mingit uut arhitektuuri liiki. Ma nägin kõrgusse püüdlust ning seisin kaua juhmistunult». Kultuur on inimese loodud maailm selleks, et ületada looduse ja vaimu vastuolulisust.
- õpetada arutlema läbiloetud teemadel ja avaldama selle kohta oma arvamust;
- tutvustada õppuritele peamisi kirjanduse teoreetilisi mõisteid ja žanre;

- õpetada õppuritele õigekirja, arendada nende keeleoskusi, arendada ja rikastada nende kõnet ja
- mõtteviisi;
- tutvustada õppuritele vene keele sõnaliike ja nende eripära.

õppeained	õppeaine maht tundides
<i>I õppeaasta:</i>	
vene keele alused	66
vene kirjanduse alused	30
vene kultuuri alused	30
kokku	126
<i>II õppeaasta:</i>	
vene keele alused	66
vene kirjanduse alused	30
vene kultuuri alused	30
kokku	126
<i>III õppeaasta:</i>	
vene keele alused	66
vene kirjanduse alused	30
vene kultuuri alused	30
kokku	126
<i>kokku</i>	<i>378</i>

I. ÕPPEAINE: VENE KEELE ALUSED. AINEKAVA (198 tundi):

1. Ortograafia. Eesliidete з-, с- õigekiri. O ja a vaheldusega tüved. -лаг- -лож-, -раст- (-ращ-, -рос), -гор-(-гара), -зор- (-зара), -кас-(-кос-). O-E sõnatüvedes peale susisevaid kaashäälikuid. O-E peale susisevaid kaashäälikuid järelliidetes ja sõnalõpus. Ы-И peale ц tähte.

2. Morfoloogia.

2.1. Nimisõna. 3 käändkonda, käänded. Sugu kategooria. Erinevalt käänduvad nimisõnad,

nende eripära. Mittekäänduvad nimisõnad, nende sugu. Ainsuslikud ja mitmuslikud sõnad. He + nimisõna. Ь peale susisevaid kaashäälikuid kolmanda käändkonna nimisõnade lõpus.

2.2. Omadussõna. Omadusõnade sugu, ainsus ja mitmus, käänamine. He + omadussõna.

2.3. Asesõna. Asesõna järgud, isikulised, omastavad, näitavad, eitavad ja küsivad asesõnad. Eitavate ja umbisikuliste asesõnade õigekiri.

2.4. Arvsõna. Arvsõna tunnused ja arvsõna roll lauses. Põhiarvud, järgarvud. Koguarvsõna. Arvsõnade käänamine. Arvsõnade ühildumine nimisõnadega.

2.5. Tegusõna. Tegusõna ainsus, mitmus; olevik, minevik. HE+ tegusõna. Tegusõnade pööramine ainsuses ja mitmuses. Tegusõna aspekt. Transitiivsed (sihilised) ja mitte transitiivsed tegusõnad. Tegusõna kõneviisid. Ь peale susisevaid kaashäälikuid tegusõna ainsuse 2 pöörde lõpus, algvormis ja käskivas kõneviisis. -тся-, -ться- tegusõnades.

2.6. Määrsõna. Määrsõnade moodustamine ja õigekiri. He + määrsõna õigekiri. -H- ja -HH- määrsõnades. A/O määrsõnade lõpus. Ь peale susisevaid kaashäälikuid määrsõnade lõpus. Määrsõnade kokku ja lahkukirjutamine.

II. ÕPPEAINE: VENE KIRJANDUSE ALUSED. AINEKAVA (90 tundi):

1. Vene kirjanduslikud muinasjutud. Sivka-Burka. Mine sinna ei tea kuhu, too seda, ei tea mida. A. Puškin. Muinasjutt tsaar Saltaanist. V. Ţukovski. Muinasjutt tsaar Berendeist.

2. Iidne vene kirjandus. Alustasid need vennad koostama slaavitähstiku. Ja meenutas Oleg enda hobust..... (katkend kroonikast). Lugu Peetrist ja Fevrooniast. Lood Moskvast. Esimene külaline mere tagant.

3. Vene klassikaline luulekogu. A. Puškin. Talvine tee. Armastan sind, Peetri looming. Jälle ma külasthan. V. Ţukovski. Päike ja Boreus. Kodu taevase armas valgus. I. Krõlov. Valmid: Ahv ja prillid. Kaks tünni. Elevant ja Moska. Kägu ja Kukk.

4. XIX sajandi Vene lastekirjanikud. M. Lermontov. Ašik –Kirei. D. Grigorovitš. Guttapertšpoiss. N. Gogol. Öö vastu Jõule. I.Turgenev. Mumu. A.Tšehhov. Kaštanka.

5. XX sajandi Vene lastekirjanikud. M. Gorki. Juhtum Jevseikaga. S. Tšernõi. Tuvikingad. I.Šmelev. Kuidas ma kohtusin Tšehhoviga. M. Zoštšenko. Suured reisijad. A. Platonov.Värviline liblikas.

6. Kirjandus nagu kunstiliik, kunstiliigid. K. Paustovski. Vana kokk.

7. Kunstiteose teema ja idee. D. Kaigorodov. Tapetud lind. A. Blok. Jõulud. B. Pasternak. Jõulutäht

8. Süžee ja faabula. K. Paustovski. Kõuts –Varas. J. Kazakov. Teddi.

9. Kompositsioon. K. Paustovski. Kuuse käbidega korv. V.Aksjonov. 43 aasta eined. Teose kangelane. K. Paustovski. Vanamees jaama puhvetis. E. Seton-Tompson. Snap. S.Tšernõi. Foks

Mikki päevikud. A.Tšehhov. Poisid.

10. Koomilisest. Huumor ja satiir. A.Tšehhov. Ettepanek. N. Teffi. Poliitika asemel. Eksam.

11. Jutustus. V. Nabokov. Malts. A. Kuprin .Valge puudel.

12. Novell. A. Puškin. Dubrovski.

III. ÕPPEAINE: VENE KULTUURI ALUSED. AINEKAVA (90 tundi):

VENE TRADITSIOONID.

1. Vene rahvariided jagunesid argi – ja peoriieteks. Naiste riided: käistega särgid, sarafan, kokošnik, rätik. Vaadelda iga riideeset. Meeste riided – päevasärk küljelt nõõbitava kraega, pikad püksid, pigimüts (meeste peakate). Vaadelda iga riideeset. Jalanõud. Viisud – erilises tehnikas punutud jalanõud, mille valmistamisel kasutatakse spetsiaalselt töödeldud ja puhastatud pärnapuu koort. Rikkad talupojad õmblesid endale nahast saapad. Vildid. Vilte valmistati kodusest lambavillast.

2. Vene teejoomine samovariga. Samovar oli igas kodus. Samovar ja kodune õhkkond. Lapsed said teadmisi, omandasid traditsioone, õppisid rääkima ja kuulama samovari juures. Samovar kui perekonnarahu lahutamatu atribuut. Teetseremoonia. “Tee ravib seitset häda” - vene kõnekäänd. Ravimtaimed. Vene tee - raviv toime. Erinevate raviteede koostis.

3. Vene köök. Vene köök hakkas tekkima 9. sajandist ning 15.sajandil saavutas oma õitsengu. Talvehoidised. Vene metsamassiivid on ulukiliha ning teiste loodusandide: seemned, pähkliid, jõhvikas, pohl, mesi allikaks. Seepärast on traditsiooniliselt vene pere laual soolatud, marineeritud, kuivatatud seeni, jõhvikaid, pohli, murakaid. Vene ahi. Toiduvalmistamine vene ahjus. Vene ahjus valmistati toitu, küpsetati leiba, keedeti kalja. Ahjul kuivatati söödavaid varusid. Ahi soojendas eluaset. Ahju peal magasid vanurid ja lapsed. “Puder on meie ema, rukkileib – meie isa” — vene vanasõna.

4. Rahvalaul – rahva hing. Rütmiilised lustilaulud. Sõja-rivilaulud. Selliste laulude laulmine arendab märgatavalt elavat väljendusrikkast intonatsiooni ning kõneaparaati. Lüürilised laulud. Ringmängu laulud. Tavandilaulud. Olmelaulud. Ajaloolised laulud. Selliste laulude laulmine õpetab õigesti tempot- rütmi hoidma. Soololaul. Koorilaulmine. Laul instrumentaalsaatega (puitlusikad, kellamäng, vilepill).

5. Tikkimine, vene tütarlaste lemmiktegevus. Noorte õhtu. Tüdrukud kogunesid tikkimiseks. Kõik koos töötasid ning laulsid laule, tšastuškasid, vestsid muinasjutte või lihtsalt ajasid elavalt juttu. Atmosfääri loomine. Kohale tulid ka muusikainstrumentidega noormehed. Kõige levinumaks muusikainstrumendiks sel ajal olid puidust puhkpillid - torupill, sopell, karjapasun, vilepill, vile. Keelpillid – gudokk, gusli, domra, balalaika. Löökpillid – käsitrumm ning бряцала. Tikkimine riietel, sümboolsed mustrid.

6. Vene saun – parim ravim kõiksugu haiguste vastu. Esimesed kirjalikud ülestähendused vene saunast “Jutustuses möödunud aegadest” (945 a.). Saksa teadlase ja rännumehe Adam

Oleari, Berholti kammerjunkru, Belgia kaupmehe Olivier Brunelli ning hispaania arsti Antonio Nunes Ribero Sanches'i märkmed vene sauna kohta. Sauna ehitus. Sauna ehitamiseks sobib kõige paremini kuusk või mänd. Palgid võetakse tüve keskpaigast – need on vähem vaigused, ning see tähendab, et vaik ei tilgu kõrgel temperatuuril. Vene sauna eriline leil. Suvorov rääkis oma sõduritele: “Sõjaväelane peab armastama tugevat külma ja tugevat palavust, kuivust ning paduvihma”. Vihtade valmistamine.

VEENE EHITUSKUNST.

1. Linnade ehitus. Puitehitised. Linnad – kultuurikeskused. Kiievi-Venemaa arhitektuur. Novgorod. Looduslik- kliimalised ning sotsiaalsed tegurid novgorodi kultuuri kujunemisel. Vladimir. Polotsk. Pihkva. Nižegorodski ja Smolenski Kremlid. Arhitektuurikoolide tekkimine. Vene mõis kui kultuuripärandi osa.

2. Pühakodade ehitus. Iga tare on pühakoja jätk. Pühakoda – on vaimu- ja kultuurikeskus. Sofia katedraal Kiievis: arhitektuuriline ehitus. Teised Sofia katedraalid. Kirikuarhitektuuri õitseng Novgorodis. Fjodor Stratilati pühakojad, Lunastaja-Issandamuutmise pühakoda Ilja tänaval, Peeter Pauli pühakoda Koževnikis. Vladimiri Uspenski katedraal. Ülestõusmise kirik Kolomenski külas. Kiži – puitehituskunsti mälestusmärk (1714 a.). Kirikukell – kunstiilming vene kunstis. Erinevate kellahelinate võrdlus. Pidulik kellade helin ning kiriklik laulmine M. Mussorgski “Kiievi väravad”. Kellade helin M. Mussorgski ooperi „Boriss Godunov“ proloogist.

3. Moskva arhitektuur. Varase Moskva arhitektuuri eripärad. Püha Kolmainu Sergi Suurkloostri Troitski katedraal, SpassAndronnikovi kloostri Spasski katedraal Moskvast. Kremli ehitus Moskvast. Uspenski katedraal ja Graniitpalat. Vassili Ōndsai Katedraal. Moskva Kahurihoov. Valamine (15. saj). Andrei Tšohhovi „Tsaar-kahur” (16. saj). Relvapalat.

4. Peterburi arhitektid. Peterburg – uue kultuuri linn. D. Trezini – Peterburi esimene arhitekt. “Peetri barokk”. Vene barokkarhitektuur. F. Rastrelli ja tema looming: Smolnõi klooster, Stroganovi palee, Talvepalee, Katariina palee. Peterhof. «Vaskratsanik» ja tema looja.

5. Ōigeusu ikoon. Konstantinoopoli ikoon «Vladimiri Jumalaema» ja selle tähendus vene kultuuris. “Püha pale”. Esimene vene ikoonimaalija – Alimpii Petšerski (11. saj). Vene ikoonimaalimise kuldajastu (T. Kreeklane, A. Rubljov). Jepifanii Targa andmed Theophanus Kreeklase kunstitegevuse kohta. Punase taustaga Novgorodi ikoonid. Jaroslavli ikoonimaalimise kool ning selle iseloomulikud tunnused. Pihkva meistrite armastatuimad värvikooslused. Semjon Holmogortsi pühakuloolised ikoonid. Vladimiri Jumalaema ikoon “Drevo Gosudarstva Rossiiskogo” ja selle ideelis-poliitiline mõte. Relvapalati ikoonimaalimise töökoda ning selle roll vene ikoonimaalimise arengus. Ikooni sümbolika. Ikoon on ülesehitatud teksti põhimõttel – igat elementi loetakse kui märki.

ÕPPEKAVA - VENE KEELE, KIRJANDUSE JA KULTUURI ALUSED

Kolmas aste.

Aine maht: 378 tundi

Sihtgrupp: kursus on mõeldud vene päritoluga õppuritele, kes käivad eesti koolides või õppurid keelekümbeluse klassidest (soovitav 7.-9.klass)

Õppetöö korraldus: 4 akadeemilist tundi 1 kord nädalas

Õppetöö kestus: 3 õppeaastat

Hindamine: kontrolltestid

Lõpetamise tingimused: kursus loetakse õppeperioodi lõpus lõpetatuks tingimusel, et õppur on osalenud 60% kursuse õppetundidest.

Põhilised eesmärgid:

- õpetada õppureid eristama maalikunsti žanre, mõistma kunsti keelt. Tutvustada vene maalikunsti
- šedöövleid. Äratada õppurites huvi vene ajaloo ja kultuuri vastu kujutava kunsti ja muusika kaudu.
- Mõtiskleda mõiste – vene rahva mentaliteet üle;
- jutustada vene teatrikunsti tekkimise ajalugu. Selgitada, et teater on kunstide süntees: kujutav kunst,
- kirjandus, muusika, tants, plastika. Rääkida vene balleti, vene ooperi tekkimisest;
- tutvustada vene kirjanike ja luuletajate elu- ja filosoofilisi mõtteviise, põhilised suunad kirjanduses,
- žanrid, ilukirjanduslike tekstide kompleksanalüüs;
- õpetada keeleteaduse aluseid ja selle lingvistilise süsteemi põhjal soodustada õppurite arengut;
- arendada õppurite keeleoskust, arendada mõtteviisi;
- jätkata õigekeele õppimist, aidata keelelise vaistu arendamist ortograafias ja punktuatsioonil.

õppeained	õppeaine maht tundides
<i>I õppeaasta:</i>	
vene keele alused	66
vene kirjanduse alused	30
vene kultuuri alused	30
kokku	126
<i>II õppeaasta:</i>	

vene keele alused	66
vene kirjanduse alused	30
vene kultuuri alused	30
kokku	126
III õppeaasta:	
vene keele alused	66
vene kirjanduse alused	30
vene kultuuri alused	30
kokku	126
<i>kokku</i>	378

I. ÕPPEAINE: VENE KEELE ALUSED. AINEKAVA (198 tundi):

1. Ortograafia. E – И vaheldusega tüvede õigekiri. Järelliidete -чик , -щик õigekiri.

2. Morfoloogia.

2.1. Kesksõna. Kesksõna nagu tegusõna eriliik. Aktiivsed ja passiivsed kesksõnad. Kirjavahemärgid kesksõna juures. Aktiivse kesksõna oleviku järelliidete –ущ, -ющ, -ащ, -ящ õigekiri. Aktiivse kesksõna mineviku moodustamine. –HH passiivse kesksõna mineviku vormides. Passiivsete kesksõnade lühivorm. HE + kesksõna õigekiri.

2.2. Abi sõnaliigid. Eessõna. Eessõnade moodustamine ja õigekiri. Sidesõna. Liit- ja liitsidesõna, Sidesõnad liitlauses ja kõrvallauses. Sidesõnade grupid. Sidesõnade ТАКЖЕ, ТОЖЕ, ЧТОБЫ, ЗАТО õigekiri. Liitlauseid ja liitsõnad. Abisõnade roll lauses. Eitavad abisõnad HE ja НИ. Abisõnade kokku- ja lahkukirjutamine. Sidekriips abisõnades. Hüüdsõnad, nende õigekiri.

3. Süntaks ja kirjavahemärgid. Laused otsekõnega, kirjavahemärgid. Laused tingivas kõneviisis, kirjavahemärgid. Tsitaadid ja kirjavahemärgid nende juures. Koma ja semikoolon liitlauses. Koolon liitlauses. Sidekriips liitlauses.

4. Laused ja nende stiililised võimalused. Lause liigid. Kaheosaline lause. Alus ja selle õige vorm lauses. Aluse võimalused lauses. Õeldis. Õeldise lihtne tegusõna vorm. Määrusega laused. Määratu laused. Umbisikulised laused. Nimetavad laused. Korduvate lauseliikmete mõiste. Sama- ja erilaadilised täiendid. 5. Kõnekultuur. Sõnade ja vormide sobilikkus. Ühilduv ja mitteühilduv täiend, üte, liitõeldis ja kesksõna liitlauses. Aluse ja õeldise ühildumise rasked juhtumid. Liitõeldise stiililised võimalused. Liitõeldis. Liitõeldise liigid. Sihitis. Täiend. Määrus.

Määruse stilistilised võimalused. Lisa stiililised võimalused.

II. ÕPPEAINE: VENE KIRJANDUSE ALUSED. AINEKAVA (90 tundi):

1. Iidne vene kirjandus. Vene kroonikad. „Повесть временных лет“, „Jutustus Jevpati Kolovratist“. Elukirjandus. „Jutt Vürsti Aleksander Jaroslaviovitši elust ja vaprustest“. Vene raamat iidses Venemaal.

2. 18 sajandi vene kirjandus. Mihhailo Lomonossov „Peetri suure mälestussambale“, katkend „Ода на день восшествия на всероссийский престол... Елисаветы Петровны, 1747 года“, „Kuulake, palun, mis juhtus vanaga...“, katkend „Vene grammatika“ eessõnast. Gavriil Deržavin “Mälestussammas”, “Vene tüdrukud”.

3. 19 sajandi vene kirjandus. Ivan Krõlov. Valmid “Demjaani uhha”, “Rebane ja eesel”. Romantism nagu suund kirjanduses. Vassili Tšukovski. Luule. Ballaad “Svetlana”. Kondrati Rõleev. Luule. Duum “Ivan Sussanin”. Aleksander Puškin. “Laul vürst Olegist”, “Väikesed tragöödiad” (“Ahne rüütel”). Luuled «K...», “Ma armastasin teid...” ja teised. “Belkini jutud” (“Lask”, “Preili talutütar”). Mihhail Lermontov. “Laul tsaarist Ivan Vassiljivetšist...”, luuletused “Igav ja nukker”, “Metsikul Põhjal...” jt. Nikolai Gogol. “Vii”. “Peterburi jutud” (“Portree”). Ivan Turgenev “Birjuk”. Luuletused proosas: “Koer”, “Varblane”, “Vene keel”. Mihhail Saltõkov-Štšedrin. Muinasjutud “Jutt sellest, kuidas üks talumees kaht kindralit toitis”, “Vapper jänes”. Lev Tolstoi. “Lapsepõlv” (peatükk “Natalja Savvišna”), “Noorus” (peatükk “Vanem vend”), “Jumalik ja inimlik”. Nikolai Leskov. “Loom”, “Lollike”. Vsevolod Garšin “Attalea Princeps”. Anton Tšehhov. Jutustused “Khameeleon”, “Hobuse perekonnanimi”, “Rõõm”, “Daam koeraga”. Fjodor Dostoevski “Valged ööd”. Nikolai Nekrassovi, Fjodor Tutševi, Afanassi Feti lüürika. Realism nagu suund kirjanduses.

4. 20 sajandi vene kirjandus. Ivan Bunin. Luuletused “Kodumaale”, “Svjatogor ja Ilja”. Jutustus “Viisud”. Aleksei Gorki. “Lapsepõlv”. Leonid Andrejev. “Hammustaja”. Boriss Zaitsev. “Hundid”. Andrei Platonov. “Juška”. Aleksander Kuprin. Jutud “Raudne vanaeit”, “Bregett”. Vladimir Nabokov. “Juhuslikus”. Mihhail Bulgakov. “Koera süda”. A. Ahmatova, M. Tsvetajeva luuletused. A. Solženitsõn. “Kui kahju”. V. Šukšin. “Veidrik”.

III. ÕPPEAINE: VENE KULTUURI ALUSED. AINEKAVA (90 tundi):

VENE MAALIKUNST.

1. Loomastik. Animalistlik žanr. Inimesed ja loomad. Vene inimese suhtumine „meie väiksematesse vendadesse“. Muusika ja maalikunsti kooslus. Loomi kujutanud kunstnikud ja heliloojad: T. Rodina (1960) „Valge kass“. Vana vene traditsiooni kohaselt lasti uude koju kõigepealt kass mitte niivõrd eduks, kuivõrd eriliselt sooja atmosfääri loomiseks. Laul „Kassid“. D. Burljuk (1882 -1967) “Talunaine kollase lehmaga”. Lehm – “hea toidu andja”. Laul „Kolmkümmend kolm lehma“, sõnad N. Oleva, muusika M. Dunajevski. Marc Chagall (1887 – 1985) „Mina ja küla“. „Kunstnik on emotsioonide laegas. Emotsioonid tulevad tema juurde igalt

poolt: taevast, maast, paberitükist, varju piiridest, ämblikuvõrgust!” - Marc Chagalli sõnad. Laul „Lehmadest”, autor Sergei Nikitin. M.Avilov (1882 - 1954) „Hobused”. P.Tšaikovski „Lastealbum”, laul «Mäng hobustega». N.Svertškov (1817 – 1898) „Hobusemees viib hobused tallist välja”. Hobune talupidamises. Vene rahvalaul „Kiirelt sõidab postitroika”. K.Petrov-Vodkin (1878 - 1939) „Punast hobust ujutamas”. Hobuse kujund vene kunstis. Sümbolism. Eelaimus kunstniku maal. Laul „Pilved linna kohal”, P.Armandi muusika ja sõnad.

2. Olmetemaatika. Olme maalikunst tegeleb ühiskondliku- ja eraelu stseenide kujutamise. Hõlmab suure valdkonna inimestevahelistest mitmekesistest suhetest ning näitab, kuidas need väljenduvad. Kompositsioon maalikunstis. A. Venetsianov (1780–1847) „Rehealune”. Jutustus vene talupoja tööelust. Venetsianovi humanism. Venetsianov lõi kunstikooli talulastele. Vene rahvalaul „Eto russkaja storonka. Eto Rodina moja!” V.Pukirev (1832–1890) „Ebavõrdne abielu”. Romanss „Lõpetuseks ütlen ma...”, B.Ahmadullina sõnad, A.Petrovi muusika. P.Fedotov (1815–1852) „Majori kosjaskäik”. Romanss „Ma meenutan üht kaunist hetke”, A.Puškini sõnad, M.Glinka muusika. F.Žuravljev (1836–1901) „Altari ees”. Romanss „Ma kohtasin teid ...”, F.Tjuttševi sõnad, tundmatu autori muusika. F.Tolstoi (1783–1873) „Perekonnaportree”. Romanss „Põle, põle, mu täht”, V.Tšujevski sõnad, P.Bulahhovi muusika. B.Kustodijev (1878-1927) „Kaupmehe naine”. A.Aljabjev, romanss „Ööbik”. N.Bogdanov-Belski (1868–1945) „Peastarvutamine. S.Ratšinski rahvakoolis”. Kooli ja hariduse teema Venemaal. Laul „Prantsuse poolel”, tundmatu autori sõnad ja muusika. V.Makovski (1846-1920) „Seletus”. Kurameerimise eetika. Arutada olukorda ning rääkida, kuidas on traditsiooniliselt kõige parem oma tundeid väljendada. Laul „Loojangul kõnnib noormees”, V.Zahharovi muusika, M.Issakovski sõnad. Paluda lastel mõelda välja jutuke iga etteantud süžee põhjal.

3. Ajalooline temaatika. Ajaloolise žanri hulka kuuluvad maalid, millel kujutatakse mineviku sündmuseid. Möödunud aegade reaalne jälg ning kunagistest inimestest jutustamine. Kunstnik ja ühiskond. Ajaloolise žanri silmapaistvamad esindajad vene maalikunstis: I.Argunov (1727 - 1797) „Tundmatu naise portree vene rahvariities”. Vene lihtrahva unistused õiglusest ja õnnestumisest. Slaavi ringmäng. Rimski-Korsakov, ooper „Lumehelbeke“. P.Korin (1892 - 1967) „Aleksandr Nevski”. Novgorodi vürst Aleksandr Nevski 1240.a Neeva jõel purustas rootslased. 1242.a võitis Jäälahingu. S.Prokofjev „Lugulaul Aleksandr Nevskist” – „Tõuske üles, vene inimesed” M.Nesterov (1862–1942) „Noore Bartholomew nägemus”. Maali süžee aluseks oli legendaarne episood „Vaga Sergii elust”. Sergii Radonežskii (1314—1392). Rahva lugulaulud Sergii Radonežskiist.V.Vasnetsov (1848 – 1926) „Tsaar Ivan Groznõi”. Ivan IV (Joann) Vassiljevits Groznõi (1530- 1584), vene tsaar (1547). Tema valitsemise ajal kujunes vene rahval lõplik arusaam oma rolli kohta maailmaajaloos.

4. Õigeusu vaimulikud laulud. A.Rjabuškin (1861-1904) „Tsaar Mihhail Fjodorovitš koos bojaaridega”. Tsaar Mihhail Fjodorovitš (1613 – 1645) valitses mitte üksi, vaid koos Semstvokoguga. Semstvokogu kui parema valitsemise vahend. V.Surikov (1848 –1916) „Stepan Razin”. Stepan Razin (1630 - 1671) – 1670 – 1671 toimunud talurahvasõja eestvedaja. Vene rahvalaul „Iz-za ostrova na strežen”. B.Kustodijev (1878 – 1927) „F.Šaljapini portree”. Fjodor

Šaljapin (1873—1938). “Fjodor Šaljapin jääb alati selleks, kes ta on: pimestavalt silmapaistvaks ning rõõmsaks hüüdeks üle kogu maailma: vot milline on Venemaa, vot milline on tema rahvas” - M.Gorki sõnad. Tema rollid: Ivan Sussanin M.Glinka ooperis „Elu tsaari eest”; Boriss Godunov M.Mussorgski ooperis „Boriss Godunov”; Ivan Julm N.Rimski-Korsakovi ooperis „Pihkvalanna“. Romansid ning vene rahvalaulud Šaljapini esitluses. Arutada lastel tekkinud assotsiatsioonide ja meeleolu reproduktsioonide vaatamisel ning laulude kuulamisel.

VEENE TEATRIKUNST.

1. Skomorohhid. Skomorohhid, vene keskaja näitlejad, kes samaaegselt olid lauljad, tantsijad, muusikud ning enamik neist ka esitatava repertuaari - sõnalis-muusikalised ning dramaatilised teosed - autorid. Skomorohhide tekkimise ajalugu. Teada alates 11. saj. Repertuaar – naljakad laulud, dramaatilised stseenid, sotsiaalne satiir - «ГЛУМЫ». Ilma skomorohhideta ei toimunud mitte ükski rahvapidu. Maskid. Kostüüm. Karutsirkus. Petruša nukuteater. Palagan – mustkunstnikud, akrobaadid, rammumehed, võimlejad, rahvakoorigid. Vene eepos. Folkloor. „Šemjakini kohus”.

2. Õukonnateater. Õukonnateatri loomise ajalugu. 1672.a tsaar Aleksei Mihhailovitši valitsemise ajal loodi esimene vene õukonnateater. Selle tekkimise põhjused. Esimene etendus „Artaksertsovo deistvo” toimus 17. oktoobril 1672.a. eksam pastor I.Gregori. „Komediiinaja horomina”. Peale tsaar Aleksei Mihhailovitši surma õukonnateater suleti. Õukonnateatri sulgemise põhjused.

3. Avalik teater. Avaliku teatri avamine. Kõigile kättesaadav teater ehitati Moskvast 1702.a Peeter I korraldusel, Kooliteatrid, s.t. teatrid õppeasutuste juures: Šljahhetski korpuse, Kirurgia kooli ning Slaavi- kreeka-ladina akadeemia juures.

4. Pärisorjade teater. Krahv Šeremetjevi pärisorjade teater. Sunnismaiste näitlejate sunniviisiline olukord. Šeremetjevi teatri suure näitlejanna Praskovja Žemtsugova saatus. Tantsija T.Granatova. Repertuaar: vodevillid, koomilised ooperid, balletid.

5. Vene professionaalne teater. Teater Jaroslavlis (1750.a). Fjodor Volkov – „vene teatri isa”. Jelizaveta Petrovna nõudis Volkovi ja tema trupi sõitmist Peterburgi (1756.a). Ukaas esimese riikliku „vene teatri loomisest komöödiate ja tragöödiate esitamiseks”. Teatrid: väike teater Moskvast, Aleksandriiski teater Peterburis. Teater ja dramaturgia.

6. Vene ballett. Ballett tekkis Venemaal 1730-ndate keskpaigas. Jevgenija Kolosova (1780-1869) on esimene vene balletiartist. G.Ulanova; M.Ksešinskaja; B.Nižinskaja; M.Fokin; V.Nežinski; T.Karsavina; A.Pavlova. Pavlovski kontserdihooajad. M.Liepa; V.Vassiljev; M.Plissetskaja.

7. Stanislavski teater. Konstantin Stanislavski (1863 – 1938). „Alekseejevski ring”. V.Nemirovitš-Dantšenko. Moskva Kunstiteatri asutamine. Teater avati 14. (26.) oktoobril 1898.a A.Tolstoi näidendiga „Tsaar Fjodor Ioannovitš”. Stseeniline realism. MKAT 1.studio 1 (avatud 1913). MKAT 2.studio asutati 1916. MKAT 3.studio (avatud 1921). 1921.a loodi MKAT

4.stuudio. Repertuaar: A.Tšehhovi näidendid: „Onu Vanja” (1899), „Kolm õde” (1901), „Kirsiaed” (1904). Gribojedovi „Häda mõistuse pärast” (1906), Gogoli „Revident” (1908), Turgenevi „Kuu aega maal” (1909), Ostrovski „Pärast tarku palju, ette ei ühtegi” (1910), Dostojevski „Vennad Karamazovid” (1910). M.Gorki näidendid: „Väikekodanlased” ja „Põhjas” (1902), „Päikese lapsed” (1905). Stanislavski süsteem. Näitlejate mäng. Dekoratsioon. Valgustus. Heli. Näitlejad: V.Katšalov, L.Leonidov. M.Lilina, O.Knipper, M.Andrejeva, V.Lužskii, A.Artjom. Tallinna vene keele kooli õppekava 19

8. Mihhail Tšehhovi teater. Mihhail Tšehhov (1891–1955) - vene teatri ja kino näitleja, pedagoog. Raamat „Näitleja tehnikast”. Tuleviku teater. Improviseerimine. Ettekujutuse maailm. Energia andmine vaatajale ning vaatajalt energia tajumine. Iseloomud ja iseloomulikkus. Režissööri stiil: fantaasia, sõna, vaimne atmosfäär, rütm, loominguline individuaalsus. Läänes mõjutas Tšehhovi meetod eriti näitlejameisterlikkuse tehnikat.

9. V.Meierhold, J.Vahtangov.

9.1. Vsevolod Meierhold (1874 - 1940). Meierholdi režissööri stiil. Grotesk. Satiir, Sümbolism. Lavaline vaatemäng. Vormi puhtus. Akrobaatiline kergus. Näidendid: V.Majakovski „Müsteerium-buff” (1921), „Lutikas” (1929) ja „Saun” (1930). Tegi filmi: „Dorian Grey portree” (1915). 1938.a oli Meierholdi nim.teater suletud. Meierholdi arest.

9.2. Jevgeni Vahtangov (1883 – 1922). 1921.a Vahtangovi stuudio (MKAT 3.stuudio). Tudengikunsti ning MKAT uued suunad. Jevgeni Vahtangovi nim. teater. Teatrile on lähedane komöödia. Vahtangovi luigelaul — C.Gozzi „Printsess Turandot” (1922). „Fantastiline realism”. Vahtangovi režissööri stiil: laitmatu distsipliin. Plastilise joonise kergus ja elegants. Muusikaline väljenduslikkus. Teatrivormi erksus ja teravus. Pidulikkus. Näidendid: Lenski „Lev Gurõtš Sinitškin” (1924), Shakespeare „Palju kära ei millestki” (1936), Labiši „Õlgkübar” (1939), Herve „Madmoiselle Nitouche” (1944) jt.

10. Kaasaegne teater. Lev Dodin (1944). Väike draamateater. 1994.a „Vene hooajad” Pariisis. 1998.a – Euroopa teatri staatus. Näidendid: Tšehhovi „Kirsiaed”, „Nimeta näidend”, „Kajakas” ja „Onu Vanja”. A.Galini „Tähed hommikutaevas”. F.Abramovi romaani põhjal „Vennad ja õed”, mis moodustas koos näidendiga „Kodu” triloogia. Lahenduse originaalsus. Lavakeel. „Pjotr Fomenko meistriklass” (1993). Pjotr Fomenko (1932). Jevgeni Griškovets sündis 1967.a. Dramaturg, näitleja ja režissöör. Romaan „Särk”. Näidend ja etendus „Samaaegselt”. Videomaterjalide kasutamine. „Parem 1 kord näha kui 100 korda kuulda” - rahvatarkus.